

Antopäivä
24.5.2019

Diaarinumero
02500/18/2299

ASIA Kunnallisvalitus, kuntatodistusohjelman jatkaminen

Valittaja Petteri Pakarinen, Rääkkylä

Päätös, johon on haettu muutosta

Rääkkylän kunnanhallituksen päätös 22.10.2018 § 158

Asian käsittely kunnassa

Kunnanhallitus on 17.9.2018 (§ 134) päättänyt jatkaa kuntatodistusohjelmaa 20.3.2019 saakka.

Pakarinen on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että kunnanhallituksen päätös kuntatodistuksen jatkamisesta kumotaan. Päätös on vastoin hallinto-oikeuden antamaa välipäätöstä. Osuuskunnan lainojen maksamiselle ei ole käräjäoikeuden antamaa velvoittavaa päätöstä, eikä kuntatodistusohjelman käyttämisestä ole kunnanvaltuuston päätöstä.

Kunnanhallitus on valituksenalaisella päätöksellään 22.10.2018 § 158 hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöstä on perusteltu muun ohella seuraavasti:

Osoite

Minna Canthin katu 64, PL 1744
70101 KUOPIO

Puhelin

029 56 42500

Faksi

029 56 42501

Sähköposti ja asiointipalvelu

ita-suomi.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeus on kieltänyt 1.6.2018 antamallaan välipäätöksellä kunnanvaltuuston päätösten 262.2018 §:t 11 ja 12 täytäntöönpanon. Kunnanvaltuusto on päätöksellään 29.6.2009 antanut kunnanjohtajalle ja taloussihteerille oikeuden yksittäisen kuntatodistuksen liikkeelle laskemiseen. Kuntatodistusohjelman kokonaislimiitti on miljoona euroa. Ohjelma on päätöksen mukaan voimassa toistaiseksi. Kuntarahoitus ja kunta ovat solmineet kuntatodistusohjelmasta sopimuksen.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Kunnanhallituksen päätös 22.10.2018 § 158 on kumottava ja päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä.

Päätös rikkoo hallinto-oikeuden antamaa välipäätöstä koskien lainan ottamista sekä edelleen antamista tietoverkko-osuuskunnalle.

Kunnanvaltuusto ei ole hyväksynyt päätöstä kuntatodistusohjelman käyttämisestä, ja päätös on siten kuntalain vastainen. Kunnanjohtaja ei voi ottaa lainaa Kuntarahoitukselta ja maksaa sillä tietoverkko-osuuskunnan lainoja. Kuntatodistusohjelma ei ole tarkoitettu kunnan ulkopuolisten yritysten lainanmaksuun, vaan kunnan kriisirahastoksi varmistamaan kunnan ydintoiminnot. Kuntatodistusohjelman käyttämisellä on hoidettu etukäteisesti tietoverkko-osuuskunnan lainojen maksua pankille ilman, että lainoja olisi haettu maksuun.

Lausunto ja vastine

Kunnanhallitus on lausunnossaan esittänyt, että valitus tulee perusteettomana hylätä. Kunnanvaltuuston päätöstä 29.6.2009, jolla kunnanjohtaja ja taloussihteerit on valtuutettu ottamaan miljoonan euron lyhytaikaisen lainan ilman eri päätöstä, ei ole muutettu tai kumottu, vaan päätös on edelleen voimassa.

Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta on ilmoittanut, ettei sillä ole lisätävää kunnan lausuntoon.

Pakarinen on antanut vastineen. Tietoverkko-osuuskunnan ainoa mahdollisuus on hakeutua joko velkasaneeraukseen tai konkurssiin, ja tätä kautta sen kulurakenne on mahdollista saattaa tasolle, johon tulorahoitus riittää. Kunnan talous ei kestä osuuskunnan tukemista sadoilla tuhansilla vuodessa ilman, että sen kyky hoitaa perusvelvoitteet kärsivät vakavasti.

Pakarinen on toimittanut lisäselvitystä. Osuuskunta ei ole kyennyt hoitamaan jo erääntyneitä 300 000 euron bullet-lainaa taikka edes lyhentämään sitä. Osuuskunta on lainojen hoidon osalta maksukyvytön. Maksukyvyttömyys on pysyväisluonteista.

Muita merkintöjä

Hallinto-oikeus on käsitellyt ja ratkaissut nyt kyseessä olevat valitusasiat yhtä aikaa Jouko Päivisen Rääkkylän kunnanvaltuuston päätöksestä 11.12.2017 § 68 tekemän valituksen (dnro 00001/18/2299) ja valittajan

Rääkkylän kunnanvaltuuston päätöksistä 26.2.2018 §:t 11 ja 12 tekemän valituksen (dnrot 00495/18/2299 ja 00499/18/2299) kanssa. Mainittuja valituksia koskevat asiakirjat ovat olleet tätä asiaa ratkaistaessa hallinto-oikeuden käytettävissä.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus hylkää valituksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevine vaatimuksineen.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Kuntalain 14 §:n 1 momentin mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kunnanhallituksen tulee kuntalain 39 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on muun muassa käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Kuntatodistusohjelmaan liittyvä selvitys

Rääkkylän kunnanvaltuusto on 29.6.2009 (§ 50) päättänyt, että kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi käytetään kuntatodistusohjelmaa. Kuntatodistusohjelma solmitaan Kuntarahoitus Oy:n sekä mahdollisuuksien mukaan paikallisten rahalaitosten kanssa. Kuntatodistusohjelman kokonaisliimitiksi eli enimmillään liikkeelle laskettujen kuntatodistusten yhteismääräksi hyväksytään 1 000 000 euroa. Kunnanjohtajalla tai taloussihteerillä on oikeus päättää yksittäisen kuntatodistuksen liikkeelle laskemisesta. Kuntatodistusohjelma on voimassa toistaiseksi. Päätöksen valmisteluosiosta ilmenee, että rahalaitokset tarjoavat kunnille rahoitustarpeeseen kuntatodistusohjelmaa, joka on käyttökelpoinen väline maksuvalmiuden hoitoon ja kassanhallintaan. Samalla se on nopea tapa hankkia lyhytaikaista rahoitusta. Kuntatodistus on haltijavelkakirja, jolla liikkeeseen laskija (kunta) lainaa rahaa markkinoilta. Kuntatodistuksen laina-aika on alle vuosi ja yksittäisen kuntatodistuksen minimimäärä 100 000 euroa. Kuntatodistusohjelmaan sisällytetään koko ohjelmaa koskeva limiitti eli yläraja, joka on vähintään 500 000 euroa.

Rääkkylän kunnan ja Kuntarahoitus Oyj:n välillä on solmittu 3.7.2009 päivitytty sopimus kuntatodistusten liikkeeseen laskemisesta. Sopimuksen kohdan 1. mukaan kulloinkin sopimuksen perusteella liikkeessä olevien kuntatodistusten nimellisarvo on enintään 1 000 000 euroa. Sopimuskohdan 14. mukaan sopimus on voimassa toistaiseksi.

Rääkkylän kunnanjohtaja on päättänyt 20.3.2018 (§ 13), että kunta käyttää kuntatodistusohjelmaa. Liikkeelle laskettava kuntatodistuksen arvo on 315 000 euroa. Kuntatodistuksen voimassaoloaika on kuusi kuukautta eli 21.3.–21.9.2018. Korkeus on 0,02 %. Korkeus veloitetaan suoraan todistuksen

määrästä, joten kunnalle suoritetaan 314 967,80 euroa. Päätöksen mukaan kuntatodistuksen määrä käytetään Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunnan yhden vuoden lainojen lyhennysten maksamiseen (Pohjois-Karjalan Osuuspankin ja Rääkkylän Osuuspankin lainat). Kuntatodistusohjelmaa käytetään siihen saakka kunnes hallinto-oikeudesta on saatu lainvoimaiset päätökset kunnanvaltuuston 26.2.2018 tekemistä päätöksistä §:t 11 ja 12.

Kunnanjohtajan päätös on asetettu yleisesti nähtäville 20.3.2018 ja siihen liitetyn muutoksenhakuohjeen mukana päätökseen on saanut hakea oikaisua kunnanhallitukselta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnanhallitus on päätöksellään 17.9.2018 § 134 päättänyt jatkaa kuntatodistusohjelmaa 20.3.2019 saakka.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden välipäätös 1.6.2018

Rääkkylän kunnanvaltuusto on 26.2.2018 (§ 11) päättänyt hyväksyä Kuntarahoituksen 1,5 miljoonan euron lainatarjouksen 6 kk:n euribor-korolla ja päättänyt lisätä lainan vuoden 2018 talousarvioon talousarviolainaksi. Lainalla maksetaan Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunnan lainojen lyhennykset rahoituslaitoksille neljältä vuodelta kerralla. Lisäksi lainalla maksetaan kunnalle sen antama 300 000 euron lyhytaikainen kahden vuoden niin sanottu bullet-laina. Lainojen yhteismäärä on 1 488 884,76 euroa. Valtuusto on edelleen päättänyt 26.2.2018 (§ 12) hyväksyä velkakirjaluonnoksen velkakirjaksi ja myöntää Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunnalle 1 488 884,76 euron lainan. Valittaja on valittanut Itä-Suomen hallinto-oikeuteen (dnrot 00495/18/2299 ja 00499/18/2299) vaatien päätösten kumoamista ja niiden täytäntöönpanon kieltämistä. Itä-Suomen hallinto-oikeus on 1.6.2018 antamallaan välipäätöksellä nro 18/0152/4 kieltänyt kunnanvaltuuston päätösten 26.2.2018 §:t 11 ja 12 täytäntöönpanon.

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeuden 1.6.2018 antamalla välipäätöksellä on kielletty valtuuston 26.2.2018 tekemien päätösten §:t 11 ja 12 täytäntöönpano. Päätöksissä on ollut kyse Kuntarahoituksen 1,5 miljoonan euron lainatarjouksen hyväksymisestä ja Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunnalle annettavasta lainasta. Hallinto-oikeus voi sen ratkaistavaksi saatetun valitusasian yhteydessä antaa yksinomaan valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanoon liittyvän määräyksen. Hallinto-oikeuden toisessa valitusasiassa antama välipäätös ei siten ole ollut esteenä kunnanhallituksen päätökselle 17.9.2019 § 134 koskien vuonna 2009 käyttöön otetun kuntatodistusohjelman jatkamista.

Kunnanhallituksen valituksenalaisen päätöksen 22.10.2018 § 158 perusteluiden mukaan kunnanhallituksen oikaisuvaatimuksen alainen päätös 17.9.2018 § 134 on koskenut 20.3.2018 päätetyn kuntatodistuksen jatkamista. Kunnanjohtaja on 20.3.2018 tekemällään päätöksellä päättänyt kuntatodistusohjelman käyttöön ottamisesta ja liikkeelle laskettavan kuntatodistuksen arvosta sekä käyttötarkoituksesta. Päätöksen mukaan kuntatodistusohjelmaa käytetään siihen saakka kunnes hallinto-oikeudesta on saatu lainvoimaiset päätökset kunnanvaltuuston päätöksiin 26.2.2018 §:t 11 ja 12.

Kunnanhallitus on 17.9.2018 päätöksellään jatkanut kuntatodistusohjelmaa 20.3.2019 saakka. Kunnanhallituksen on katsottava tosiasiallisesti päätöksellään kunnan taloudenhoidosta vastaavana toimielimenä hyväksyneen sen, että kunta voi tarvittaessa käyttää kuntatodistusohjelman mukaista lyhytaikaista rahoitusta 20.3.2019 saakka. Kunnanhallituksen ei voida katsoa ylittäneen sille taloudenhoidossa kuuluvaa toimivaltaa, koska valtuusto on jo vuonna 2009 päättänyt kuntatodistusohjelman käyttöönottamisesta ja ohjelman voimassaolosta toistaiseksi. Lisäksi valtuusto on valtuuttanut kunnanjohtajan päättämään yksittäisen kuntatodistuksen liikkeelle laskemisesta. Valtuuston päätöksellä ei ole rajoitettu kuntatodistusohjelman kautta hankittavan rahoituksen käyttötarkoitusta. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella. Kunnanhallitus ei ole valittajan esittämillä perusteilla ylittänyt toimivaltaansa eivätkä sen päätökset ole muutoinkaan kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (LO 00.33 K).

Päätöksen ovat tehneet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Marika Turunen ja Elina Ranz.

Esittelevä jäsen

Elina Ranz

Jakelu

Päätös	Petteri Pakarinen, saantitodistuksin
Oikeudenkäyntimaksu	250 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös	Rääkkylän kunnanhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä Rääkkylän kunnanjohtaja, sähköpostitse
Tiedoksi	Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sähköisen asiointipalvelun kautta tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on asiointipalvelusta saadun viestin avaamispäivä. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjat liitteineen voi toimittaa sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- **postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa**
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka, jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen **valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki

Telekopionumero: 029 56 40382

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

LO 00.33 K

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Itä-Suomen hallinto-oikeus lähettää erikseen laskun oikeudenkäyntimaksusta.

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä virkamieheltä (asian esittelijä) kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus
PL 1744, Minna Canthin katu 64
70101 KUOPIO
ita-suomi.hao@oikeus.fi
Fax 029 564 2501

Oikaisuvaatimus on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajassa ennen virka-ajan päättymistä klo 16.15.

Maksu perustuu tuomioistuinmaksulakiin (1455/2015) tai lakiin tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista (701/1993, ennen 1.1.2016 vireille tulleet asiat).